

ОБЩИНА

МОНТАНА

3400 Монтана, ул. Извора 1. тел.: 096 / 394 201. факс: 096 / 588 391. e-mail: montana@montana.bg

ДО
ОБЩНСКИ СЪВЕТ
МОНТАНА

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от ЗЛАТКО ЖИВКОВ – Кмет на община Монтана

ОТНОСНО: Отчет на изпълнението на Общински план за младежта за 2025 г. и приемане на Общински план за младежта за 2026 г. в община Монтана

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На Вашето внимание предоставям Отчет за изпълнението на Общински план за младежта за 2025 г. и предлагам за обсъждане и приемане Общински план за младежта за 2026 г.

Основната цел на Плана за 2026 г. е създаване на условия за лично развитие на младите хора и участието им в живота на общината.

Определени са приоритетните направления:

- Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
- Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги за младите хора;
- Насърчаване на здравословния начин на живот;
- Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение;

- Развитие на младежкото доброволчество;
- Повишаване на гражданската активност на младите хора;
- Развитие на межкултурния и международния диалог;
- Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Планът включва дейности на младежките структури и организации на територията на община Монтана и предстоящите събития, конкретизира ангажиментите на Община Монтана.

На основание чл. 16 от Закона за младежта и чл. 21, ал. 1, т. 12 и т. 24 от Закона за местното самоуправление и местната администрация предлагам на Общинския съвет да вземе следните

РЕШЕНИЯ :

1. Приема Годишен отчет за изпълнение на Общинския план за младежта за 2025 година
2. Приема Общински план за младежта 2026 г.

Приложения:

1. Отчет за изпълнение на Общинския план за младежта за 2025 година
2. Общински план за младежта 2026 г. – проект.

КМЕТ:

/ЗЛАТКО ЖИВКОВ/

ОБЩИНА

МОНТАНА

3400 Монтана, ул. Извора 1, тел.: 096 / 394 201, факс: 096 / 588 391, e-mail: montana@montana.bg

ГОДИШЕН ОТЧЕТ
за изпълнение на Общинския план
за младежта за 2025 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинският годишен план за младежта на Община Монтана за 2025 г. е приет с Решение на Общински съвет – Монтана № 352 от 27.02.2025 г. Планът се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво, сред които: Общински съвет – Монтана, Общинска администрация, териториални структури на държавни органи, училищни настоятелства, училища, културни институции, Младежки център – Монтана (МЦ), неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екологията и туризма, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН), Общинския съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационният център – Монтана (ОбСНВ и ПИЦ), Българския Младежки червен кръст (БМЧК) и други партньорски организации.

Политиката, заложена в Плана, е насочена към най-ценния ресурс на общината – младото поколение, и има за цел да стимулира интереса, ангажираността и активното участие на младите хора в обществения живот. Чрез изпълнението на планираните дейности се създават условия за личностно развитие, социално включване и формиране на активна гражданска позиция сред младежите на територията на общината.

II. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКИЯ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА ЗА 2025 Г.

- Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение и информация на младите хора в малките населени места и селските райони. Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация и живот на младите хора в община Монтана;

- Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им;

- Осигуряване на възможности и насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора;

- Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение;

- Развитие и популяризиране на доброволчеството сред младите хора;

- Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот, формиране на гражданско самосъзнание и насърчаване на участието в обществения живот;

- Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи за пълноценно участие в межкултурното и международното младежко общуване;

- Формиране на информационна политика, насочена към младите хора;

- Активиране и включване на пазара на труда на неактивните, в т.ч. обезкуражените младежи до 29 г. от община Монтана, които не работят и не учат.

Постигането на специфичните цели се осъществи чрез реализирането на планирани мерки и дейности.

1. ОБРАЗОВАНИЕ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПЯЩА СРЕДА

Образованието и специализираната подкрепа са сред основните приоритети на Общинския годишен план за младежта на Община Монтана за 2025 г. Те представляват ключов фактор за цялостното личностно и професионално развитие на младите хора, както и за тяхната активна и пълноценна интеграция в обществения живот. В рамките на този приоритет се поставя акцент върху подобряване на достъпа до качествени

образователни и обучителни услуги, предоставяне на информация и подкрепа за кариерно ориентиране, както и създаване на условия за равен старт и развитие за всички младежи, включително тези от малките населени места и уязвимите групи.

1.1. Осигуряване на транспорт за учениците

Общината осигурява ефективна организация на ученическия транспорт, с цел да гарантира навременното и безопасно придвижване на всички ученици от населените места към средишните и приемащите училища, като по този начин се осигурява равен достъп до качествено образование за всички младежи, независимо от географското им местоположение. За учебната 2025/2026 г. е организиран превозът на 517 ученици и 27 деца от двадесет и три населени места в община Монтана и едно в съседна община – Бойчиновци, както следва:

- 334 ученици пътуват към 6 средишни училища;
- 183 ученици към 6 приемащи училища, от които:
 - 4 държавни професионални гимназии;
 - 1 общинска профилирана гимназия;
 - 1 средно общинско училище.

1.2. Проект „Подпомагане на Община Монтана за осигуряване на подкрепяща образователна среда“

През учебната 2025/2026 г. Община Монтана реализира Проект „Подпомагане на Община Монтана за осигуряване на подкрепяща образователна среда“, финансиран по Национална програма на МОН „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“ 2025 г. Съгласно Договор № НПОД-БС33.7-003/19.08.2025 г., общата стойност за изпълнение на дейностите по проекта е 111 659 лв., от които съфинансиране от Община Монтана – 10 300 лв.

По проекта е осигурен транспорт за 245 ученици от отдалечения ромски квартал „Кошарник“ до три основни и две средни училища в града – партньори на Община Монтана по проекта. Осигурени са учебни пособия и помагала за 212 ученици, определени по утвърдени от кмета на Общината критерии. Назначен е образователен медиатор, работещ в IV ОУ „Иван Вазов“ и VII СУ „Йордан Радичков“.

Транспортирането осигурява ефективен достъп на учениците до качествено образование и създава условия за пълноценно включване в учебния процес, съобразено с потребностите на младите хора в община Монтана.

1.3. Програма за стимулиране на дейности и изяви на учениците

За да се подпомогне пълноценното личностно и образователно развитие на учениците и да се стимулира тяхната активност, Община Монтана изготви Програма за стимулиране на дейности и изяви на учениците, участващи в клубовете за занимания по интереси през 2025 г. Изпълнени са дейностите по програмата, а именно: организирани и проведени са 10 междуинституционални екскурзии с учебна цел до София, Плевен и Етрополе за общо 469 ученици от всички общински училища. Програмата се финансира със средства за занимания по интереси, приспаднати от бюджетите на училища за 2025 г. за неизпълнение на изискванията по чл. 21, ал. 3 и ал. 7 от Наредбата за приобщаващото образование – общо 13 567 лв.

1.4. Стипендии за ученици и студенти

С цел стимулиране и подкрепа на ученици с изявени дарби и студенти, Община Монтана предоставя годишни и еднократни стипендии, съгласно съответните наредби.

По реда на Наредбата за условията и реда за отпускане на стипендии на ученици с изявени дарби за 2025 г. са отпуснати:

- шест броя годишни стипендии – по две във всяко от направленията „Наука и технологии“, „Изкуство“ и „Спорт“, на обща стойност 9 000 лв.;
- девет броя еднократни стипендии – по три броя във всяко направление, на обща стойност 4 500 лв.

През 2025 г. по реда на Наредбата за отпускане на стипендии на студенти и специализанти са постъпили три кандидатури – две в направление „Медицина“ и една в направление „Педагогика“. Отпуснати са две стипендии – по една в двете области, на обща стойност 5 000 лв.

През 2025 г. са постъпили две искания за предоставяне на закрила на деца с изявени дарби чрез стипендии по чл. 10 от Наредбата за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби на МОН. Експертно-консултативна комисия е разгледала исканията и със заповед на кмета на Общината са утвърдени стипендиантите – и двете за постиженията им като възпитаници на Вокално студио „Детски смях“ при ЦПЛР ОДК „Ние врабчетата“ - Монтана в Националния конкурс „Път към славата“ – раздел „Вокал“. Стипендията е целогодишна, по 135 лв. месечно, общо 2 430 лв. за 2025 г.

1.5. Неформално образование

Подпомагането на различни институции на територията на община Монтана за осъществяване на неформално образование се реализира чрез предоставяне на материална база за образователни, културни и спортни изяви, финансова подкрепа за организирани младежки инициативи, както и осигуряване на транспорт за участие в състезания, конкурси, фестивали, концерти и други прояви.

Съществен принос за осъществяване на неформално образование и предоставянето на информационни и други услуги за младите хора в община Монтана имат: Центърът за подкрепа за личностно развитие Обединен детски комплекс „Ние врабчетата“ (ЦПЛР ОДК), Общински младежки дом (ОМД), Младежки център – Монтана (МЦ), Регионална библиотека „Гео Милев“, Драматичен театър „Драгомир Асенов“, БМЧК, както и 24 читалища на територията на общината.

През 2025 г. Регионална библиотека „Гео Милев“ и част от народните читалища на територията на община Монтана успешно спечелиха проекти по процедурата „Изграждане на мрежа от дигитални клубове“ – част от Националния план за възстановяване и устойчивост, с финансовата подкрепа на Европейския съюз по програмата NextGenerationEU. В резултат на това бяха създадени дигитални клубове с модерно оборудване и интернет достъп, които допринасят за повишаване на дигиталните умения и активното участие на младите хора.

➤ ЦЕНТЪР ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ОБЕДИНЕН ДЕТСКИ КОМПЛЕКС „НИЕ ВРАБЧЕТАТА“

ЦПЛР ОДК „Ние врабчетата“ предоставя разнообразни образователни и развиващи дейности за деца и ученици, насочени към придобиване на знания, умения и способности, които допринасят за личностното им развитие. Дейностите са организирани в различни области, за да отговорят на интересите и потребностите на младите хора и да осигурят пълноценното им участие в учебния и извънучебния процес. В рамките на Центъра работят и кариерни консултанти, които подпомагат учениците в ориентирането им относно бъдещата професионална реализация.

В него функционират 48 групи, разпределени в три области:

- Област „Наука и технологии“ – 10 групи;
- Област „Спорт“ – 7 групи;

- Област „Изкуства“ – 31 групи.

Учебните групи са разпределени, както следва:

- 39 постоянно действащи групи през учебната година, в т. ч. 8 групи за индивидуална работа;
- 3 временно действащи групи през учебната година;
- 6 временно действащи групи през ваканциите.

Общ брой участници в групите – 525 деца и ученици.

За реализиране на дейностите в ЦПЛР ОДК „Ние вработата“ през 2025 г. са отпуснати 330 900 лв. държавно финансово подпомагане, 105 032 лв. за дейността на четиримата кариерни консултанти, както и 180 000 лв. дофинансиране от местната дейност по бюджета на Община Монтана.

Община Монтана осигурява нормалното и пълноценно функциониране на комплекса. Кариерните консултанти консултират ученици в цялата област относно избора на бъдеща професия.

➤ **ОБЩНСКИ МЛАДЕЖКИ ДОМ**

ОМД – Монтана предоставя възможности за активно включване на младежите в образователни, спортни и културни дейности. Чрез разнообразни клубове и форми на обучение се развиват умения, таланти и интереси, като се насърчава социалното ангажиране, творчеството и здравословния начин на живот на младите хора. В него са сформирани 11 групи с различна насоченост. Над 400 са младежите и девойките, които участват в различни форми на обучение и дейности: народни танци, Клуб по спортни танци, аеробика, брейк, шахмат, тенис на маса, тай дзи и винг чун, Клуб по приложни изкуства, певческа група, рок група и Клуб „Медии“.

През 2025 г. са проведени:

- Изложба - базар на мартеници от Клуб „Дорос“;
- Концерти на Клуб по спортни танци „Астра“;
- Ден без асансьори – съвместна инициатива на формациите от ОМД с Регионална здравна инспекция – Монтана;
- Турнири по шах и тенис на маса;
- Участия на рок групата „Sweet poison“;
- Демонстрация по Винг чун на Спортен клуб „УШУ“ – Монтана в парк „Монтанензиум“;
- Национален фолклорен конкурс „Напеви от Северозапада“;
- Участия на певческа група „Пъстренец Jr.“ в конкурси и фестивали;
- Концерти на Танцов ансамбъл „Младост“;
- Участия на мажоретния състав в множество празници и фестивали;
- Коледен концерт с участието на всички колективи на ОМД.

➤ **МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР – МОНТАНА**

МЦ – Монтана предоставя разнообразни възможности за активно участие на младите хора в неформално образование, творчески инициативи и социални дейности. Центърът създава условия за развитие на умения, лидерски качества и гражданска ангажираност, като организира обучения, клубове, работилници и събития, насочени към широк кръг от интереси и потребности на младежите. Дейностите стимулират участие, доброволчество и обмен на добри практики, създавайки среда за личностно и професионално развитие на младите хора в община Монтана.

В МЦ – Монтана са разработени 46 концепции, свързани с провеждане на неформални обучения, организирани тематични събития, създаване на клубове и работилници. Центърът бе избран за домакин на „Национална среща на младежките съвети и парламенти“.

През отчетния период МЦ – Монтана реализира провеждането на Клас 3 на Национална младежка академия към Национален младежки форум, фокусирана върху младежко лидерство. В рамките на обучението бяха проведени модули за изграждане на доверие, ефективност и поставяне на цели в екипи, с цел развитие на млади лидери.

През 2025 са организирани две межкултурни срещи: Първата среща организирана и проведена с младежи от Враца, Монтана и Рейкявик (Исландия). Основният ѝ фокус бе създаването на възможности за опознаване и обмен на културни интереси между участниците, както и насърчаване на межкултурния диалог и социалното приобщаване, чрез споделени дейности и общуване. Втората среща премина в рамките на разнообразна и интерактивна програма, в която бяха представени добри практики от дейността на МЦ. В реализацията на програмата активно се включиха и доброволци от Центъра.

В периода от 15.12.2025 г. до 17.12.2025 г., в изпълнение на проект по програма УРБАКТ, бе осъществен международен обмен с Община Целе (Република Словения). Посещението имаше за цел обмяна на опит и добри практики в работата с младежи, като особено внимание бе отделено на дейности и проекти по програма „Еразъм+“, насърчаващи международното младежко сътрудничество.

В изпълнение на проект по програма UPSHIFT на УНИЦЕФ, младежи от гр. Монтана реализираха доброволческа инициатива за почистване на пет детски площадки в ж.к. „Младост 1“ и ж.к. „Младост 2“, с участието на младежки екипи и местни доброволци.

Образователният екип на центъра е подкрепил 15 младежи от Монтана за участие в седем образователни събития и обучения, организирани от младежките центрове в Ямбол, Добрич, Габрово, Враца и София.

В отчетния период екипът участва в поредица от обучения, академии и инициативи за повишаване на професионалните компетенции в сферата на неформалното образование:

- Обучение на младежки работници – образователен съветник, младежки работници и образователен медиатор;
- Базово обучение по обучителна рамка за служители в Младежките центрове – образователен съветник, младежки работници и образователен медиатор;
- Два модула на обучение за фасилитация на груповите процеси – образователен съветник и младежки работници;
- Обучение по Киберсигурност – управител, образователен съветник, младежки работник и образователен медиатор;
- Обучение в „Академия за млади плейсмейкъри в МЦ – Враца – образователен съветник и младежки работник;
- Участие в кръгла маса „Перспективи и предизвикателства пред младите хора в България“ – управител, образователен съветник и младежки работник;
- Национална среща „Младежките перспективи и свободното време на младите хора“ – управител, образователен съветник, младежки работник и образователен медиатор;
- Среща за обмен на добри практики по програмата UPSHIFT на УНИЦЕФ – образователен съветник и младежки работник;

- Участие в кръгла маса между заинтересованите страни по проект „Инкубатор за млади таланти“ – образователен съветник и младежки работник;
- Участие във Фестивал „Демократична мозайка“ в гр. София – образователен съветник и младежки работници;
- Участие в Международен младежки фестивал „Образование, заетост и иновации“ в гр. Варна – управител и образователен съветник;
- Участие във фестивал „Узана поляна фест“ в гр. Габрово – младежки работник, образователен медиатор и доброволци.

Броят на обхванатите млади хора включени във всички обучения, работилници, клубове и събития на МЦ – Монтана е както следва:

- Младежи на възраст 15 – 29 г.: **2 061 души;**
- Участници извън възрастта 15 – 29 г.: **2 288 души.**

В допълнение МЦ – Монтана поддържа регистър на посетителите, ползващи базата на центъра за различни спортни и свободни активности, отделни от планираните обучения, клубове и събития. Според тази статистика, младите хора на възраст 15–29 г., които са посетили центъра за осмисляне на свободното си време извън участие в обучителни неформални активности, са 1 079 души, а другите посетители извън тази възрастова група са 1 039 души.

2. ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Доброволчеството представлява ключов механизъм за социална ангажираност и гражданско участие на младите хора в община Монтана. Чрез доброволческа дейност младежите придобиват практически умения, развиват отговорност и солидарност, като участват активно в социални, културни, спортни и образователни инициативи. Общинската администрация, заедно с партньорски организации, подкрепя и насърчава доброволческите инициативи, като осигурява условия за ефективно включване на младите хора в обществения живот.

БМЧК – Монтана изпълнява ключова роля като организация, която осигурява пространство за развитие, обучение, социална ангажираност и доброволчество. Чрез своите програми, инициативи и партньорства БМЧК подпомага личностното израстване на младите хора, насърчава активното гражданство и създава условия за включване в хуманитарни, социални и образователни дейности.

2.1. Организационно развитие

През 2025 година членовете и доброволците на младежката организация са 108. Членуващите са 50, разпределени в 5 клуба в общините Монтана, Берковица, Брусарци, Лом и Георги Дамяново/Чипровци.

Доброволците, които не са организирани в клубове, са 58 и са от общините Бойчиновци, Якимово, Вършец, Медковец и Вълчедръм.

Клубовете „Приятел на БМЧК“ са 2, с 29 доброволци на възраст от 9 до 14 г.

По темата „Общи знания за Червен кръст/Червен полумесец“ през 2025 г. са достигнати 469 лица чрез 5 информационни кампании и инициативи, реализирани по повод Международния ден за солидарност между поколенията (29 април), Световния ден на Червен кръст/Червен полумесец (8 май), годишнината на БМЧК, Международния ден на доброволеца (5 декември), както и чрез арт ателиета и работилници на открито. Допълнително са проведени две презентации в училища с участие на 36 ученици.

В периода 20 април – 23 ноември 2025 г. е реализирана програма „Закрила, равнопоставеност, включване“, насочена към повишаване капацитета на организацията

и осъществяване на инициативи на местно ниво за популяризиране дейността на БМЧК сред деца и млади хора.

През отчетния период са организирани и проведени 6 обучения с общо 69 участници от два клуба в областния град и три общински клуба в Берковица, Лом и Георги Дамяново/Чипровци. Темите на проведените обучения са „Общи знания за Червен кръст/Червен полумесец“ и „Промоция на хуманитарните ценности и принципи на Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец“.

Проведени са две дискусии с доброволци и ученици, насочени към разясняване на базисни понятия, свързани със стереотипи, предразсъдъци и толерантност. С участието на 10 доброволци от Български червен кръст (БЧК) бяха организирани и забавни ателиета за деца и младежи, съпътствани от разпространение на рекламни и промоционални материали.

2.2. Хуманитарно образование

През отчетния период едно от основните постижения в направлението бе реализирането на Националната кампания „Месец на хуманитарното образование“, в която и петте клуба на БМЧК се включиха активно чрез отбелязване на ключови дати от Календара на световните и международните хуманитарни дни.

Доброволците осъществиха дейности, свързани с Международното движение и Фундаменталните принципи, като бяха достигнати общо 224 лица. В рамките на периода са организирани две кампании, пет презентации и две обучения за 14 доброволци.

В рамките на гореспоменатата Национална кампания бяха реализирани разнообразни образователни дейности, насочени към популяризиране на хуманитарните ценности и принципите на Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец. Сред тях се откри дебятът на тема „За и против доброволчеството“, проведен с ученици от 11 клас в ПМПП „Св. Климент Охридски“ – Монтана. Дискусията премина активно и аргументирано, като след оценка от жури по предварително определени критерии двата отбора получиха равен брой точки. В инициативата се включиха общо 76 ученици.

Програма „Превенция на насилието“ и модул „БЕЗопасно в интерНЕт“

През отчетния период бяха реализирани редица дейности, насочени към превенция на насилието и повишаване на информираността относно безопасното поведение в онлайн среда. Проведена бе информационна кампания, обхванала 45 лица, както и две обучения по темите „Превенция на насилието“ и модул „БЕЗопасно в интерНЕт“, с участието на 34 ученици. По повод „Деня за безопасен интернет“ бе организирано и онлайн обучение, достигнало до 43 участници. Паралелно с това се реализира и обучение за 4 доброволци-обучители с цел надграждане на капацитета на организацията.

В рамките на годината бяха осъществени и тематични инициативи по повод Международния ден на прегръдката, Световния ден на розовата фланелка – против тормоза в училище (две инициативи), Международния ден за безопасен интернет и „Деня на спонтанните актове на доброта“ (две инициативи), които допринесоха за насърчаване на толерантността, емпатията и позитивното поведение сред деца и младежи.

В подкрепа на привличането на нови доброволци БМЧК – Монтана изготви и разпространи информационна листовка под мотото „Стани един от нас“. Материалът бе

изцяло разработен от доброволците и отпечатан в тираж от 500 броя, като бе разпространен в училища, младежки общности и партньорски организации, с цел популяризиране на доброволчеството и активното участие на младите хора.

2.3. Направление „Първа помощ“

В направление „Първа помощ“ БМЧК – Монтана продължи да поддържа високо ниво на подготовка на своите доброволци и партньори. През отчетния период бяха реализирани разнообразни обучения, инициативи и кампании, насочени към повишаване на знанията и уменията за оказване на първа помощ и формиране на безопасно поведение в различни рискови ситуации. Проведени бяха две информационни кампании, обхванали 85 лица, десет презентации с 168 достигнати участници и едно областно обучение за 11 доброволци.

Съществен акцент в дейността бе работата по пътна безопасност. Доброволците на БМЧК участваха активно в организирането и провеждането на общинския и областния кръг на Националната викторина „Да запазим децата на пътя“, в които бяха обхванати съответно 30 и 24 ученици. В VI СУ „Отец Паисий“ – Монтана се проведе и областният кръг за велосипедисти с участието на 25 ученици. В рамките на „Дните на пътна безопасност“ бяха реализирани различни инициативи, включително раздаване на информационни флаери „Сметката, която не искаш да платиш“, участие в събития, свързани с безопасността на движението, както и акция по повод Националния ден на пътната безопасност на 29 юни 2025 г.

Паралелно с това бяха подготвени три ученически отбора с общо 15 участници за Националното състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“.

Ученически екипи по първа помощ и Младежки аварийен екип

В структурата на организацията активно работят и специализирани екипи: Ученически екипи по първа помощ – два екипа с общо 9 членове, и Младежки аварийен екип (МАЕ) – 9 доброволци, които участват в демонстрации, обучения и национални и международни учения по първа долекарска помощ и психосоциална подкрепа. Екипите подпомагат занятия в училища и общности, демонстрации на безопасност и участие в кампании, като по този начин развиват практически умения у младите хора и поддържат висока готовност за реакция при извънредни ситуации.

Доброволците от МАЕ, съвместно с ДЕРБАК, участваха в демонстрации, учения и обучения по първа долекарска помощ в училища и общности.

През 2025 г. МАЕ – Монтана разви капацитета си чрез областни и национални обучения, международното полево учение BG-EU MODEX 2025 и регионалното учение „Леденика 2025“. В едно от най-мощните учения на НАТО „Bulgaria 2025“ участваха 40 доброволци, щатни и статисти, заедно с над 1200 представители на 40 държави и организации.

В допълнение бяха реализирани 6 кампании, обхващащи 123 деца, както и редица обучения по Помощ при пътнотранспортно произшествие и Бедствия, аварии и катастрофи в училища от областта, като от община Монтана 76 деца: ФСПП „Васил Левски“ – 27 ученици, ПМПГ „Св. Климент Охридски“ – 26 ученици и ПГСАН „Проф. арх. Стефан Стефанов“ – 23 ученици.

Националната кампания „Учи с Хелфи доброто“ (20.05–20.06) включи 8 инициативи – занимални, открити уроци и практически занимания, обхващащи 161 деца, 23 родители и 7 обучени доброволци. Особено значима за децата бе кампанията на 9 юни в парк „Монтанензиум“ с арт работилница, демонстрации по CPR и интерактивна игра „Лов на съкровища“, включваща казуси като ухапване от куче, навяхване и носно кървене.

В областта на психосоциалната подкрепа доброволците отбелязаха Деня на психолога (4 април), като поздравиха психолозите от ДЕРБАК – Монтана с грамоти, ръчно изработени картички и цветя-оригами. На Световния ден на психичното здраве (10 октомври) гражданите имаха възможност да споделят съвети за психично здраве и благополучие на специален постер.

2.4. Направление „Здравна програма“

В него БМЧК – Монтана реализира инициативи за превенция на заболявания, насърчаване на здравословен начин на живот и повишаване на информираността сред младежи и общността. Дейностите обхващат ключови теми: превенция на ХИВ/СПИН, зависимости, здравословно хранене и други здравни инициативи. През 2025 г. бяха проведени 44 събития, обхванали 531 лица.

Превенция на ХИВ/СПИН и сексуално-рисково поведение

„Денят на влюбените“ – гражданите получиха картички с презервативи и информационни брошури за безопасно сексуално поведение. С подкрепата на РЗИ бяха проведени 3 информационни кампании (196 лица), презентация за 18 ученици, обучение за 12 членове и доброволци и онлайн инициатива за около 100 участници. Доброволци и експерти се включиха и в Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН (18 май), като символично запалиха свещи в подкрепа на болните.

Превенция на зависимости

Проведени бяха 2 кампании за превенция на тютюнопушенето (126 лица) и е публикувана една онлайн публикация (50 лица).

Здравословен начин на живот

На 21 март се проведе кулинарен конкурс в Научно-технически съюз – Монтана, съчетаващ практическо участие с образователен елемент, като инициативата достигна до 74 участници. Бяха проведени 3 инициативи по повод Световния ден на здравето с разпространение на здравни материали и връчване на благодарствени писма на специалисти. На 16 октомври, Световен ден за рестарт на сърцето, доброволците демонстрираха CPR, насочвайки вниманието към ранното реагиране при спешни случаи. Допълнително, кампании по повод Световен ден на водата, Световен ден за борба с туберкулозата и Световен ден на съня достигнаха до над 200 души.

2.5. Направление „Активно включване в социална среда“

В направление „Активно включване в социална среда“ доброволците на БМЧК – Монтана реализираха широк спектър от инициативи, насочени към деца, млади хора, уязвими групи и местната общност. Дейностите обхващаха работа по програми на БМЧК, екологични акции, социални инициативи и фондонабиране, като през годината бяха проведени множество събития с висока обществена ангажираност.

Творчески и социални дейности

Пет работни срещи с творилници „Валентинки“ и „Великденска работилница“ съвместно с Дружеството на слепите обхванаха 65 души, насърчавайки социалното включване и междупоколенческото взаимодействие. Паралелно бяха проведени ателиета и презентации по „Умения за живот“, „Екология“ и „Критично мислене и дигитална грамотност“ за деца и младежи.

Отбелязване на международни дни

Международния ден на доброто (17 февруари), Международния ден на щастието (20 март), Международния ден на детската книга (2 април), Световния ден на движението за здраве (10 май), Международния ден на приятелството (9 юни), Международния ден на целувката (6 юли) и Световния ден на психичното здраве (10 октомври) – популяризирайки доброволчеството и позитивни социални послания.

Екологични инициативи

Участие в почистване и зарибяване на река Огоста (5 април), четири акции по повод Деня на Земята с еко фестивал и три открити урока (36 деца), както и Еко фестивал „Умножи доброто“ на 26 април с еко игри, боядисване на камъчета и изработване на картички.

2.6. Дарителски кампании и фондонабиране

През 2025 г. дарителските и фондонабирателните дейности бяха важна част от работата на БМЧК – Монтана и се реализираха чрез 8 благотворителни инициативи.

- Великденска работилница, организирана съвместно със Съюза на слепите, премина под мотото „Цветовете на добротата не избледняват“. Инициативата насърчи споделянето и приобщаването, като даде възможност и на дете със специални потребности да участва в боядисването на яйца чрез адаптиран подход.

- Коледната кампания „Подари усмивка за Коледа“ включваше изработване на картички и коледни украшения от доброволците. Те бяха разпространени по време на благотворителен концерт в зала „Европа“ на ПГПЧЕ „Петър Богдан“ и ПМПП „Св. Климент Охридски“, както и на дарителски пункт с подкрепата на Народно читалище „Разум 1883“ и ОМД – Монтана. В рамките на кампанията бяха събрани 925,54 лв.

Финансови резултати от фондонабиране

- Чрез фонд „Добротворчество“ и квитанция „Благодаря“ бяха набрани 600 лв. за инициативи за деца с увреждания;

- Чрез касички на БЧК, дарителски пунктове и онлайн инициативи бяха събрани 1676,79 лв. в подкрепа на програма „Топъл обяд“.

2.7. Участие в национални инициативи и обучения

През отчетния период доброволци и представители на БМЧК – Монтана участваха в национални инициативи и обучения, насочени към развитие на младежката дейност и повишаване на капацитета на организацията.

- Зам.-координаторът Деница Богородова и щатният специалист, отговарящ за младежката дейност, взеха участие в Националния съвет на координаторите и Националното събрание на БМЧК, като представиха местната структура и се включиха в обсъждането на ключови насоки за развитие.

- В периода 25–27 април 2025 г. доброволецът Благовест Благоев участва в Национално обучение по направление „Хуманитарно образование“ в Национален учебно-логистичен център на БЧК – с. Лозен, насочено към работа с млади хора и представяне на хуманитарните принципи.

- Трима доброволци от Монтана се включиха в Лятната академия на БМЧК (4–10 септември), където преминаха обучения по „Лидерство и работа в екип“, „Активно включване в социална среда“ и „Хуманитарно образование“.

- В периода 10–15 октомври трима доброволци участваха в Академия по първа помощ, включваща специализирано обучение по първа долекарска помощ и психосоциална подкрепа.

3. СПОРТ И ИЗКУСТВА

Младежите от община Монтана имат възможност за активно участие в спортни и художествени дейности чрез функциониращите спортни клубове, танцови формации и школи по изкуствата. Община Монтана осигурява необходимата материална база, финансово подпомагане и транспорт, за да се гарантира пълноценното участие на младите хора в разнообразни спортни дисциплини и творчески изяви. Целта е да се стимулират физическата активност, творческите умения и културното обогатяване, както и социалната интеграция и екипната работа сред младите жители на общината.

Младежите от община Монтана имат необходимите условия за спорт във функциониращите спортни клубове по баскетбол, борба, волейбол, джудо, джу джицу и граплинг, бокс, лека атлетика, карате, стрелба, тенис на маса, парашутизъм и футбол. На спортните клубове се предоставя материална база и са подпомогнати финансово в размер на 700 000 лв.

Не малък е интересът на младите хора към танцовите формации и клубове в общината: Представителен танцов ансамбъл „Младост“, Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина“, Фолклорен танцов ансамбъл „Северняци“, Фолклорен ансамбъл „Ситница“, Танцова школа „Канатица“, Танцов състав „Радост“, „Огоста денс“, Клуб по спортни танци „Астра“, Брейк клуб, Танцова формация „Финес“, Клуб по чирлидинг и мажоретни спортни дисциплини „Ритмо Арт Денс“, Вокално студио „Детски смях“ и Клуб по модерни танци „Дъга“. В тях са включени над 1200 танцьори и певци. Община Монтана подпомага различните формации и клубове освен финансово, но и с предоставяне за ползване на материална база и транспорт.

Младежите от общината с интерес към изкуството се включват към студио „Рениарт“, Творческо ателие „Рисувална“, Обединена школа по изкуствата „Добри Христов“ към Народно читалище „Разум 1883“ – Монтана и Театрална школа „АртеМ“ към Драматичен театър „Драгомир Асенов“ – Монтана.

Така спортните и художествените дейности допринасят за пълноценното развитие на младите хора, насърчават таланти и изграждат активно и ангажирано младежко общество в община Монтана, както и служат за ефективна превантивна мярка срещу риска от противообществени прояви и за ограничаване на риска от наркотични и други зависимости.

4. ПРЕВЕНЦИЯ И СОЦИАЛНА ПОДКРЕПА

В рамките на политиката на Община Монтана за подкрепа на младите хора се отделя специално внимание на превенцията на рискови поведения и предоставянето на социална подкрепа. Мярката цели да се осигурят условия за безопасна, здравословна и приобщаваща среда, като се подпомага развитието на личностните и социални умения на младежите, насърчава се активното им участие в обществения живот и се създават механизми за ранна идентификация и подпомагане на уязвими групи.

4.1 Превенция

В рамките на превенцията Община Монтана реализира комплексни мерки за намаляване на рисковите поведения и социалното изключване сред младите хора. Основен принос имат ОбСНВ и ПИЦ – Монтана, които координират инициативи за информираност, обучение и ранна интервенция, насочени към превенция на употребата на психоактивни вещества. МКБППМН допринася за ранно разпознаване и превенция

на рискови социални поведения, както и за подкрепа на уязвимите групи младежи в общината.

➤ **ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА И ПРЕВАНТИВНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР – МОНТАНА**

ОбСНВ и ПИЦ – Монтана са основните институции в общината, ангажирани с превенция на наркоманиите, насърчаване на здравословния начин на живот и информираност сред младите хора. През 2025 г. те реализираха кампании, обучения и инициативи в училищна среда, с цел повишаване на знанията и уменията за справяне с рискови поведения и социални предизвикателства. Дейностите включват 4 кампании, 6 обучения и 3 срещи в училищна среда, както следва:

Кампании

- **11 февруари – Международен ден за безопасен интернет**
Под мотото „Заедно за по-добър интернет“ бе проведена информационна кампания сред ученици, с цел представяне на рисковете в онлайн пространството и насърчаване на безопасното и отговорно ползване на интернет. На участниците бяха раздадени информационни материали – книгоразделители с правилата за безопасен интернет.

- **26 юни – Световен ден за борба с наркоманиите и наркотрафика.** Под мотото „Силата е в избора“ бе организиран Ден на отворените врати, чрез който учениците и младежите се запознаха с възможностите за подкрепа, превенция и здравословен начин на живот.

- **„Синьо лято“ – лятно училище по риболов.** През месец юли ученици от 1–8 клас участваха в програмата „Синьо лято“, която включваше обучителни модули за здравословен начин на живот, превенция на зависимости, основни умения за оцеляване сред природата, както и интерактивни игри и викторини, стимулиращи активното участие и социализация на младите хора.

Обучения:

- **Семинар за психолози, педагогически съветници, педагози и социални работници.** Съвместно с фондация „Социално развитие и култура“ и ПЦЛЗ „Св. Успение Богородично“ – Видин бе проведен еднодневен семинар на тема „Зависимост и съзависимост – психосоциална рехабилитация, принципи и процес“. Целта на обучението бе да повиши информираността по проблемите на психосоциалната рехабилитация и ресоциализация на лица със зависимости и ролята на семействата им в тези процеси.

- **Обучения за служители на полицията.** С цел превенция на най-разпространените опасности в онлайн пространството бяха проведени специализирани срещи с експерти от дирекция „Киберпрестъпност“ при ГДБОП за служители от криминална и икономическа полиция към ОДМВР – Монтана, по предварително заложили конкретни теми.

- **Обучение за медицински специалисти.** Бе проведено целодневно обучение за медицински специалисти от всички училища в гр. Монтана на тема „Зависимости към психоактивни вещества. Скрининг и кратки интервенции“, с участието на гост-лектори д-р Цвета Райчева и Александрина Алексова.

- **Двудневен тренинг за специалисти.** Бе проведен двудневен тренинг за работещите в Център за настаняване от семеен тип, Център за обществена подкрепа и други социални институции на територията на община Монтана на тема „Зависимост и съзависимост – признаци и процес на формиране и лечение, кратки интервенции и насочване“, с гост-лектор Красимир Иванов.

- **Обучение по безопасност в интернет.** С цел превенция на най-разпространените опасности в онлайн пространството бе проведено обучение за служители на ОБСНВ, ПИЦ, МКБППМН, Местна комисия за борба с трафика на хора, МЦ и младежи-доброволци на тема „Киберпрестъпления и безопасност в интернет“, с гост-лектор Илин Савов.

Превенция в училищна среда

В рамките на превантивната работа с учениците през 2025 г. са реализирани следните дейности:

- Изпълнение на Националната програма за превенция на употребата на психоактивни вещества в училищна среда за ученици от 5-7 клас „Кодово име „Живот“ – проведени са занятия с три паралелки 5-ти клас в I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, три паралелки 5-ти клас в VI СУ „Отец Паисий“ и с ученици от 7-ми клас в V ОУ „Христо Ботев“;

- Изпълнение на Националната програма „Предпазване на младите хора от престъпления“ – проведени са занятия с дванадесетокласници от училищата в гр. Монтана;

- Общи превантивни обучения – организирани са обучителни сесии пред ученици от 1-12 клас в основните и средни училища, професионалните и профилирани гимназии в гр. Монтана по теми, свързани с употребата на психоактивни вещества, включително марихуана, т.нар. „дизайнерски дроги“, негативното въздействие на енергийните напитки, райски газ, вейп и други вещества, масово използвани от деца и юноши.

➤ **МЕСТНА КОМИСИЯ ЗА БОРБА С ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ**

Превенцията сред малолетните и непълнолетните е ключов фактор за ограничаване на общата престъпност и формиране на отговорни граждани. Устойчивите криминогенни фактори, действащи върху тези възрастови групи, налагат активизиране на превантивните мерки чрез образование, култура, спорт и други средства за развитие на младата личност. В тази връзка МКБППМН осъществява дейността си, насочена към ранна превенция, социално включване и възпитателно въздействие, с цел предотвратяване на противообществените прояви сред децата и младежите на територията на община Монтана.

През 2025 г. от малолетни и непълнолетни лица са извършени 33 разкрити престъпления, в сравнение с 39 за 2024 г., което показва относителна стабилност по отношение на дела на престъпленията, извършени от тази възрастова група.

През изминалата година МКБППМН проведе следните дейности:

- Редовни пленарни заседания, съобразени с Методическото ръководство на Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и изискванията на Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;

- Съвместна работа с училищните ръководства при деца с девиантно поведение;

- Превантивни дейности за ограничаване на рисковото поведение и насърчаване на здравословния начин на живот;

- Информационни кампании по теми „Превенция на зависимостите“ и „Киберсигурност“;

- Провеждане на инициативата „Младежко кафене“ в партньорство с отдел „АНД“ към Дирекция „НС 112“;
- Работа с деца от ЦНСТ на тема „Асоциално поведение“;
- Тренинг „Техники за преодоляване на гнева и агресията“ с ученици от гр. Монтана;
- Беседа за принципите на толерантността по повод Международния ден на толерантността (16 ноември);
- Кампания за популяризиране на дейността на комисията и нормативната уредба, с която тя работи;
- Организиране и участие в семинари, курсове и обучения на обществените възпитатели;
- Провеждане на работни срещи за учители и специалисти, ангажирани с работа с деца;
- Превантивна работа с родители.

По вид на противоправните деяния, извършвани от деца, преобладават кражбите – основно кражби на имущество, пари и мобилни апарати. В повечето случаи тези деяния се извършват поради лекомислие или увлечение, което подчертава необходимостта от системни превантивни мерки и работа с младите хора за формиране на отговорно поведение.

4.2 Социална подкрепа

Социалната подкрепа на младите хора в община Монтана има за цел да създаде условия за пълноценното им развитие, социално включване и преодоляване на рискови ситуации. Чрез разнообразни инициативи, програми и услуги се осигурява подкрепа на деца и младежи, които се нуждаят от специално внимание, както и на техните семейства, за да се гарантира сигурна и устойчива среда за личностно и обществено развитие.

Превенция на социалното изключване

Превенцията на социалното изключване цели създаване на условия за пълноценно участие на младежите в обществения живот и преодоляване на социалните и икономически бариери, които ограничават достъпа им до образование, култура, спорт и услуги. Общината, заедно с партньорските институции и неправителствени организации, реализира мерки за подкрепа на младежи с увреждания, на такива в неравностойно положение, както и на младежи от малки населени места и ромската общност, с фокус върху социализация, адаптация и включване в местната общност.

Превенцията на социалното изключване на младежи с увреждания и в неравностойно социално положение се осъществява чрез:

- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, където през 2025 г. са подпомогнати 16 потребители с цел социализация и адаптация към нормален начин на живот;
- Два Центъра за обществена подкрепа;
- Един Център за обществена подкрепа/Общностен център за деца и семейства „Зона Закрила“;
- Кризисен център, където през 2025 г. са настанени 2 младежи;
- Център за временно настаняване, където през отчетната година са преминали 3 младежи;
- Звено „Майка и бебе“.

Предотвратяването на социалното изключване на младежи в малки населени места и от ромската общност се осъществява в партньорство на Общината с читалищата в селата и ромските неправителствени организации. Чрез тези мерки се гарантира, че младите хора получават подкрепа за личностно развитие, обучение, социализация и активна интеграция в обществото.

Активиране на неактивните младежи и трудова борса

Община Монтана предприема мерки за активиране на младите хора до 29 г., които не учат и не работят, чрез инициативи, насочени към тяхната социална и професионална реализация. Дейностите включват предоставяне на информация за възможности за обучение и заетост, насърчаване на участие в кариерни консултации и младежки програми, както и организиране на трудови борси, които създават връзка между младежите и местния пазар на труда. Тези инициативи са насочени към изграждане на самостоятелност, мотивация за работа и социално включване на младите хора в обществения живот на общината.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ – Монтана, към 30.11.2025 г. на трудовата борса са регистрирани общо 853 лица, от които 73 са на възраст до 29 години. Това означава, че 8,56% от безработните в общината са младежи, което представлява увеличение спрямо 2024 г., когато делът на безработните млади хора е бил 7,53%. Нивото на младежка безработица остава по-високо от средното за страната, което налага продължаване на усилията за активиране на младите хора чрез програми за обучение, кариерни консултации и трудови борси.

В Община Монтана е назначен младежки медиатор по програма „Активиране на неактивните лица“. Той осъществява дейности, свързани с идентифициране, достигане и активиране на млади хора, които не работят, не учат и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ – Монтана. Медиаторът изпълнява функцията на посредник между неактивните младежи и различни институции, предоставящи подходящи социални, здравни, образователни и други услуги.

В рамките на ежедневната си работа медиаторът публикува в страницата на Младежкия медиатор във Facebook обяви за работа и линкове към сайтове с вакантни позиции, както и отговаря на запитвания на младежи и други потребители.

През 2025 г. в Монтана бе организирана трудова борса, на която участниците получиха информация и съдействие за активиране. Събитието обедини представители на местния бизнес, училищата и Бюрото по труда, като фирмите представиха своите свободни позиции на информационни щандове. На 15.05.2025 г. бе проведен Ден на отворените врати с участието на лица, започнали собствен бизнес по програма. Медиаторът редовно участва в срещи на територията на общината, съвместно с трудовите медиатори от Дирекция „Бюро по труда“.

След изготвянето на личностен профил на всеки от неактивните младежи се отчита ниска мотивация сред тях, както и по-ниска степен на образование на младежи от селските райони. Това предполага, че за успешното им включване на пазара на труда е необходимо повишаване на образователната им квалификация и професионалните им умения.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2025 г. Общинският годишен план за младежта на Община Монтана демонстрира успешна реализация на заложените цели и приоритети, като осигури условия за пълноценно развитие на младите хора в общината. Чрез сътрудничество с училища, културни и спортни институции, неправителствени организации и младежки

структури бе гарантиран ефективен достъп до образование, обучение и подкрепяща среда, включително за младежи от малки населени места и уязвими групи.

Акцентът върху неформалното образование и доброволчеството предостави възможности за придобиване на знания и умения, стимулиране на социалната ангажираност, лидерските качества и активното участие в обществения живот. ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“, МЦ – Монтана, ОМД и други институции на територията на общината организираха обучения, клубове, работилници и събития, които обхванаха над 2 000 младежи, като същевременно подкрепиха развитието на индивидуални таланти и креативност чрез спортни и художествени инициативи. Чрез реализираните проекти, стипендии и образователни програми бе осигурен равен достъп до образование, подкрепа за личностното и професионално развитие на младите хора, както и възможности за межкултурен обмен и социално приобщаване.

Превантивните и социални мерки, реализирани чрез партньорството с Общинския съвет по наркотични вещества, ОБСНВ и ПИЦ – Монтана и МКБППМН, допринесоха за създаване на безопасна и здравословна среда, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на рискови поведения и социалното включване на младежи в неравностойно положение. Активното участие на БМЧК – Монтана и доброволците им показва значението на доброволчеството като инструмент за обучение, социализация и гражданско възпитание.

Финансовата подкрепа и стратегическото планиране на Общината, както и международните обмени и проекти, осигуриха устойчивост и възможност за разширяване на дейностите в бъдеще. Постигнатите резултати показват, че инвестицията в младото поколение води до трайни положителни ефекти върху личностното развитие, социалната активност и културната интеграция на младежите. В перспектива усилията ще продължат да се насочват към подобряване на образователната и социална инфраструктура, разширяване на младежките инициативи и засилване на международното и межкултурното сътрудничество, за да се създаде все по-благоприятна и стимулираща среда за растеж, участие и развитие на младите хора в община Монтана.

Използвани съкращения:

МЦ – Младежки център

ОБСНВ и ПИЦ – Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център – Монтана

БМЧК – Български Младежки червен кръст

БЧК – Български червен кръст

МКБППМН – Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

ЦПЛР ОДК – Център за подкрепа за личностно развитие Обединен детски комплекс „Ние, врабчетата“ - Монтана

ОМД – Общински младежки дом

МАЕ – Младежки аварийен екип

ОБЩИНА

МОНТАНА

3400 Монтана, ул. Извора 1, тел.: 096 / 394 201, факс: 096 / 588 391, e-mail: montana@montana.bg

ПРОЕКТ

**ОБЩИНСКИ ПЛАН
ЗА МЛАДЕЖТА 2026 Г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно закона за младежта (ЗМ, в сила от 20.04.2012 г., обн. ДВ. бр. 31 от 20 април 2012 г.) държавната политика за младежта е целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната.

В тази връзка Планът за младежта на Община Монтана 2026 г. е изготвен в изпълнение и съответствие на чл. 15 и чл. 16 от Закона за младежта и Национална стратегия за младежта 2021 - 2030 г. Тези два документа формират държавната политика за младите хора в съответствие с целите и приоритетите за тяхното развитие. Планът очертава общинската политика в младежката област, представя анализ на текущото състояние и потребностите на младите хора, както и действия, които трябва да бъдат предприети. Той е документ за разработване на конкретни мерки за работа с младите хора, за насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие, подобряване достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция за социалното изключване на млади хора в неравностойно положение и др.

Съгласно чл. 16 ал. 3 от Закона за младежта Общинският план съдържа:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в Община Монтана;
2. Приоритетите и специфични цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им;
3. Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на Общинския план за младежта;
6. Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

Общинският план за младежта се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Общински съвет – Монтана, Общинска администрация, териториални структури на заинтересованите държавни органи, училищни настоятелства, училища, културни институции, Младежки център – Монтана, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екологията и туризма, МКБППМН, Общински съвет по наркотични вещества, Български младежки червен кръст /БМЧК/ и др.

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА МОНТАНА

Община Монтана се стреми да осигури благоприятни условия за младежите с цел пълноценното им личностно развитие и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им на местно ниво, чрез дейности, насърчаващи развитието им. Планирането и изпълнението на младежката политика изисква взаимодействие и синхрон на действие между различните институции.

1. Образование

Образованието е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество. Големите предизвикателства са свързани с риска от ранното отпадане на учениците от образователната система. Липсата на завършено основно или средно образование са основни фактори, в резултат на които се стига до младежко изключване и невъзможност за реализиране на пазара на труда. Проблемите в образователната система оказват пряко влияние върху избора на младежите за бъдещото им кариерно развитие и начина им на живот.

Образователната система в Община Монтана е добре развита и структурирана и осигурява равнопоставен достъп до образование и извънкласни дейности на всички етапи на обучение. Представени са всички образователни степени на училищното образование, като във всяка от тях функционират образователни институции с утвърдени традиции в предоставянето на качествено образование.

Към настоящия момент училищната система в Община Монтана отговаря на образователните потребности и нормативните изисквания. Образователното равнище на младите хора е ключов фактор за тяхната реализация и мобилност на пазара на труда, както и за постигането на по-висок жизнен стандарт и качество на живот. В този контекст задържането на младите хора и насърчаването на тяхната заетост са сред водещите приоритети на Община Монтана.

Важен акцент в образователната политика на Община Монтана е наличието на общинска нормативна уредба за стимулиране на ученици с изявени дарби в областта на образованието, културата и спорта. Ежегодното приемане и последователното прилагане на Общинската програма за стимулиране на деца с изявени дарби допринася за развитието и реализацията на потенциала на учениците на територията на общината.

Чрез дейностите по кариерно ориентиране младите хора разширяват познанията си за различните професии и техните характеристики, изграждат по-добра представа за

собствените си силни страни, интереси и предпочитания, както и развиват умения за търсене на работа и ефективно самопредставяне.

Дейностите по превенция и преодоляване на проблемното поведение на младежите се осъществяват основно от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН). Основният фокус е поставен върху координацията между държавни и обществени институции, ангажирани с възпитанието и подкрепата на младите хора, както и върху ранната превенция на асоциалното поведение и ограничаването на рисковите фактори.

Стремежът към независимост, личностна реализация и вземане на самостоятелни решения е характерен за младите хора. В условията на засилена младежка емиграция Община Монтана търси и прилага мерки и дейности, насочени към мотивиране на младите хора да се образуват, развиват и реализират професионално на територията на общината и страната.

2. Трудова заетост

Мобилността все повече се възприема като важно средство за създаване на трудова заетост и икономически растеж, както и за укрепване на личното развитие на работещите. Относителният дял на самонаетите млади хора у нас е под средния за Европейския съюз. Младите хора се нуждаят от подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес. Предприемаческата култура сред тях е все още неразвита. Пречка се оказва и липсата на стартов капитал, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, непознаване на бизнес средата и др.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ – Монтана към 30.11.2025 г. в общината са регистрирани 853 безработни лица, от които 73 са младежи на възраст до 29 години, или 8,56% от общия брой безработни. В сравнение с 2024 г. се отчита увеличение на дела на безработните млади хора (7,53%), като нивото на младежка безработица в Община Монтана остава по-високо от средното за страната. Данните очертават устойчива тенденция, която изисква целенасочена и системна намеса на местно ниво.

С цел достигане и активиране на неактивни младежи, които не работят, не учат и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“, в Община Монтана функционира младежки медиатор по програма „Активиране на неактивните лица“. В рамките на индивидуална работа с младежите, медиаторът извършва идентифициране, мотивационно консултиране и насочване към подходящи образователни, социални и здравни услуги, и такива за заетост, в зависимост от конкретните потребности на всеки младеж.

През 2025 г. са реализирани дейности за подпомагане на младежката заетост, включително трудова борса и Ден на отворените врати с предприемачи, които създават

възможности за пряк контакт между младежите, работодателите и институциите. Въпреки положителния ефект от тези инициативи, анализът на изготвените индивидуални профили на неактивните младежи показва ниска мотивация за включване в заетост или обучение, както и ниска образователна степен сред значителна част от младежите, особено в населените места от селски тип.

Установените дефицити в образователната подготовка и професионалните умения значително ограничават възможностите за реализация на младите хора на първичния пазар на труда и увеличават риска от продължителна безработица и социално изключване. Това налага прилагането на комплексен подход, съчетаващ индивидуална подкрепа и кариерно ориентиране, насочени към повишаване на мотивацията, развитието на ключови компетентности и планирането на реалистични кариерни пътеки.

В тази връзка общинската младежка политика следва да предвиди разширяване на дейностите за индивидуално кариерно консултиране, включително изготвяне на персонални планове за развитие, насочване към подходящи форми на обучение и квалификация, както и активно посредничество между младежите и работодателите. Подобни мерки ще допринесат за по-устойчиво включване на младите хора в заетост, образование или обучение и за ограничаване на негативните демографски и социално-икономически процеси на територията на общината.

3. Култура, информация и свободно време

Достъпът до култура и възможностите за смислено прекарване на свободното време са ключови фактори за личностното развитие, социалното включване и активното гражданско участие на младите хора. В този контекст повишаването на качеството и достъпа до информационни и културни услуги е важен приоритет за Община Монтана. Тя разполага с добре развита културна инфраструктура, включваща обществени библиотеки, музеи и читалища, които предоставят качествени информационни и специализирани услуги в подкрепа на младежкото развитие. Обществените библиотеки играят съществена роля за намаляване на неравенствата чрез осигуряване на свободен достъп до интернет, дигитални ресурси и онлайн информационни услуги. През 2026 г. ще продължи реализирането и устойчивото функциониране на проектите спечелени от Регионална библиотека „Гео Милев“ – Монтана и част от народните читалища на територията на община Монтана по процедура „Изграждане на мрежа от дигитални клубове“, финансирани по Националния план за възстановяване и устойчивост с подкрепата на Европейския съюз – NextGenerationEU. Предвижда се разширяване на дейностите, насочени към младите хора, чрез обучения, консултации и инициативи за развитие на дигитални и ключови компетентности.

Съществен принос в тази област има Младежки център – Монтана, който работи активно за популяризиране на неформалното образование, доброволчеството и активното участие на младите хора в обществения живот. Центърът реализира кампании и инициативи за повишаване на информираността относно ползите от доброволческия труд и за формиране на позитивни ценности и нагласи сред младежта. За осъществяване на своята дейност Младежкият център поддържа устойчиви партньорства с училища, здравни институции, културни и научни дейци, медии, неправителствени организации и Националната мрежа на младежките центрове.

Въпреки наличието на добра инфраструктура и активни институции, младите хора в Община Монтана са изправени пред редица предизвикателства, сред които:

- необходимостта от адаптиране към общество, основано на знанието и информацията, характеризиращо се с бързо развитие на дигиталните и комуникационните технологии;
- влиянието на икономическата среда върху възможностите за достъп до култура, информация и участие в културни дейности;
- нуждата от насърчаване на межкултурния диалог и толерантността в условията на нарастващо многообразие, мобилност и глобализация.

4. Културен и спортен живот на младежите

Младите хора в Община Монтана участват активно в културния живот на общината както чрез самостоятелни инициативи, така и чрез включване в общинските културни програми. На територията на общината функционират студия, школи, клубове и формации в сферата на изкуството, които предоставят възможности за развитие на таланти, дарби и творчески умения. Общината подкрепя изявите на младите хора на регионално, национално и международно ниво чрез участие в конкурси, фестивали и културни форуми.

Културният календар на Община Монтана предлага разнообразни събития, насочени към младите хора, които създават условия както за творческа изява, така и за задоволяване на духовните и културните им потребности.

Паралелно с това Община Монтана създава условия за водене на здравословен начин на живот чрез развитие на физическото възпитание и спорта. Чрез организиране на масови спортни прояви, включени в Спортния календар, и подкрепа на спортните клубове се насърчава активният начин на живот, като постигнатите резултати на национални и международни състезания потвърждават ефективността на предприетите мерки.

5. Толерантност, межкултурен диалог и международни контакти

Община Монтана насърчава взаимното уважение, толерантността и солидарността сред младите хора, съобразно ценностите на Европейския съюз. Чрез организиране на различни инициативи, включително по повод Международния ден на толерантността, се изграждат нагласи за приемане на културното многообразие, зачитане на различията и активно гражданско поведение.

Учениците и младежите от общината поддържат активни контакти със свои връстници от други държави чрез участие в международни програми, обменни проекти и доброволчески инициативи. Много младежи представят Община Монтана в чужбина чрез участие със своите танцови ансамбли и творчески състави, като това развива техните умения, повишава тяхната културна компетентност и стимулира личностното им развитие.

Тези взаимодействия допринасят за межкултурния обмен, стимулират личностното и професионално развитие, изграждат умения за работа в екип и комуникация в мултикултурна среда и създават трайни партньорства и приятелства.

Община Монтана последователно идентифицира потребностите и проблемите на младите хора и прилага мерки за осигуряване на равен достъп до културни, образователни и спортни дейности, независимо от пол, етническа принадлежност или социален статус. Чрез активно включване на младежите във формирането и реализирането на местните младежки политики се създават условия за устойчиво развитие, ангажирана гражданска позиция и социална интеграция.

Развиването на толерантност и межкултурен диалог също е инструмент за преодоляване на социалните предизвикателства, пред които са изправени младите хора, включително дискриминация, социално изключване и ограничени възможности за реализация. Международните контакти и мобилността на младежите допринасят за тяхната конкурентоспособност, отварят нови перспективи за образование и кариерно развитие и укрепват европейската идентичност сред младите жители на общината.

6. Социална и здравна среда, насърчаване на здравословен начин на живот

От изключителна важност е създаването на условия за практикуване на спортни дейности чрез предоставянето на модерна и безопасна спортна инфраструктура. Повишаването на физическата активност и стимулирането на здравословния начин на живот оказват превантивно влияние върху агресията и зависимостите. Достъпът на младите хора до адекватна и съобразена с възрастта информация ще допринесе за осъзнаване на ценностите на здравословния начин на живот.

В гр. Монтана все по-голяма популярност печели съвременния Младежки център. Той се превърна в един от привлекателните центрове за отдих и развлечения за

младите хора не само от гр. Монтана, а от цялата област Монтана. На разположение на младите хора се предоставят 4 зони с различни дейности:

- I зона за обучение – включва семинарна зала с 20 места; кабинет по нови технологии и роботика с 12 места; зала за модерни танци, гимнастика и аеробика с 15 места; многофункционална зала с 80 места;
- II зона за свободно време – боулинг зала с две писти; въздушен хокей; билиардна маса; дартс; тенис на маса;
- III зона за спорт на открито – комбинирано игрище за тенис на корт и бадминтон;
- IV зона за настаняване и хранене – разполага с 9 броя двойни стаи, 6 броя тройни, стаи за отдих и 40 броя места за хранене.

През 2026 г. се предвижда задълбочаване на неформалното образование с цел развиване на ключови компетентности и насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

7. Равнопоставеност, интеграция и превенция на младежката престъпност

Дейността на МКБППМН към Община Монтана е насочена към превенция на асоциалното поведение при подрастващите и корекционно-възпитателна дейност. Основната задача в работата на МК е координирането на различните държавни и обществени институции в общината с отношение към възпитанието на младите хора. Към МКБППМН работят трима обществени възпитатели. Основните причини за извършването на противообществените прояви са младежко увлечение и лекомислие, нередовно посещение на учебни заведения, нездрава семейна среда, negliжиране от страна на родителите.

Добрите резултати, свързани с намаляването на детската престъпност, са свързани с превантивната дейност, която осъществява Местната комисия. Тя се изразява в организирането и провеждането на индивидуални и групови консултации с деца и родители, информационни кампании по превенция на употребата на алкохол и наркотични вещества, изработване на информационно-образователни материали и различни по вид мероприятия.

8. Младежкото доброволчество

Младежите от Община Монтана все по-активно се включват в инициативи, насочени към подобряване на жизнената среда в населените места на общината. В тази дейност общината си партнира успешно с местната секция на Българския младежки червен кръст. Чрез това партньорство се реализират редица кампании, информационни

срещи и доброволчески инициативи, които насърчават активното участие на младите хора в обществения живот и развитието на общността.

Учениците са сред най-активните участници в националните кампании на БМЧК, включително инициативи за здравословен начин на живот, превенция на рисковото поведение и социална ангажираност. Доброволческата дейност чрез Българския младежки червен кръст не само подпомага решаването на обществени проблеми, но и развива уменията, компетенциите и социалната отговорност на младите хора, което е ключов елемент от общинската политика за подкрепа на младежта.

II. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

ПРИОРИТЕТ № 1

Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора

Специфични цели и мерки:

- Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез европейски и национални програми;
- Разширяване и популяризиране на възможностите за неформално учене;
- Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за кариерно ориентиране и професионално развитие на младите хора;
- Подкрепа за индивидуално и групово кариерно консултиране;
- Насърчаване на партньорствата между образователни институции, работодатели и младежки организации.

ПРИОРИТЕТ № 2

Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги за младите хора

Специфични цели и мерки:

- Реализиране на целенасочена информационна политика, ориентирана към младите хора;
- Предоставяне на актуални, систематизирани и достъпни информационни услуги, отговарящи на разнообразните потребности и интереси на младежите;
- Запознаване на младите хора с дейността на публичните институции и с техните права и задължения като граждани на Република България и Европейския съюз;
- Предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното, социалното и общественото развитие, включително развитие на жизнено умения;

- Подкрепа за организиране на смислено и активно свободно време;
- Разширяване на мрежата и повишаване капацитета на доставчиците на услуги за младежи – консултанти, НПО, читалища, културни и спортни организации.

ПРИОРИТЕТ № 3

Насърчаване на здравословния начин на живот

Специфични цели и мерки:

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употребата на наркотични вещества и полово предаваните болести;
- Насърчаване на редовната физическа активност;
- Подкрепа на спортни инициативи за младежи;
- Стимулиране на детско-юношеския и масовия спорт.

ПРИОРИТЕТ № 4

Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Специфични цели и мерки:

- Популяризиране на достъпни и качествени социални услуги за младежи;
- Превенция на социалното изключване на младежи на възраст 15–29 години в риск;
- Популяризиране на възможностите за трудова реализация на млади хора с увреждания;
- Подобряване на архитектурната среда чрез използване на различни източници на финансиране;
- Подпомагане на социалната интеграция и развитие на уменията за успешното реализиране на трудовия пазар на младежи от ромския етнос.

ПРИОРИТЕТ № 5

Развитие на младежкото доброволчество

Специфични цели и мерки:

- Популяризиране на идеята, ролята и ползите от доброволството;
- Насърчаване участието на младежи в доброволчески инициативи;

- Подкрепа за реализиране на доброволчески дейности, иницирани от младежки организации и неформални групи.

ПРИОРИТЕТ № 6

Повишаване на гражданската активност на младите хора

Специфични цели и мерки:

- Подпомагане на младежки инициативи и граждански кампании;
- Осигуряване на възможности за участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно и национално ниво;
- Популяризиране на добри практики за младежко участие и гражданска активност.

ПРИОРИТЕТ № 7

Развитие на межкултурния и международния диалог

Специфични цели и мерки:

- Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, диалог и толерантност;
- Развитие на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда;
- Насърчаване участието на младите хора в международни програми и проекти.

ПРИОРИТЕТ № 8

Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността

Специфични цели и мерки:

- Организиране на информационно-образователни кампании за превенция на правонарушения;
- Включване на младежи с противообществени прояви в спортни, културни и трудови дейности.

ПРИНЦИПИ НА ОБЩИНСКАТА МЛАДЕЖКА ПОЛИТИКА

- Съответствие с националните, европейските и международните стратегически документи;
- Законосъобразност;

- Равен достъп за всички младежи на територията на община Монтана;
- Обществена солидарност и толерантност;
- Партньорство и мрежово сътрудничество на местно, регионално и национално ниво;
- Професионализъм в управлението на услуги за младежи;
- Иновативност и надграждане на съществуващи добри практики.

I. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	ВРЕМЕНИ ПЕРИОД	ИЗПЪЛНИТЕЛ
1.	Проучване мнението и нагласите на младежите	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
2.	Провеждане на инициатива във връзка с Международен ден на доброто	17 февруари	БМЧК
3.	Провеждане на инициатива във връзка с Международен ден на щастието	20 март	БМЧК
4.	Провеждане на инициатива във връзка с Международен ден на детската книга	2 април	БМЧК
5.	Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
6.	Консултиране	целогодишен	младежки медиатор
7.	Изработване и издаване на здравно-образователни и информационни материали за деца, младежи, родители и учители, свързани с превенция на употребата на наркотични вещества		ОБСНВ
8.	Световен ден на движението за здраве	10 май	БМЧК
9.	„Синьо лято“ – лятна превантивна кампания	м. юни и м. август	СЛРД „Огоста“, МКБППМН, ОБСНВ
10.	Организиране на кампания за популяризиране на младежките инициативи и програми по	12 август	МЦ, Община Монтана,

	повод Международния ден на младежта		младежки медиатор, БМЧК
11.	Международен ден на първата помощ	септември	БМЧК
12.	Младежки трудови борси	септември октомври	ДБТ, младежки медиатор
13.	Световен ден на психичното здраве	10 октомври	БМЧК
14.	Информационна кампания по повод Европейския ден за трафика на хора	18 октомври	МКБТХ
15.	Провеждане на обучения по здравословно хранене и здравословен начин на живот, планиране и осъществяване на проекти и дейности за фокусиране на общественото внимание към затлъстяването на децата и младите хора	целогодишен	БМЧК,
16.	Създаване и споделяне на единна програма, преплитаща всички здравни модули, интересни и полезни здравно-образователни материали, филми, (здравна библиотека), която да бъде достъпна по всяко време и да бъде актуализирана периодично	целогодишен	БМЧК
17.	Международен ден на толерантността	16 ноември	МЦ
18.	Популяризиране на програми и дейности на екипите към БЧК, чрез провеждане на презентации в училища, детски градини, социални заведения и младежки клубове в област Монтана	целогодишен	БМЧК
19.	Организиране и провеждане на ателиета и презентации по темите „Умения за живот“, „Екология и опазване на околната среда“ и „Критично мислене и дигитално-медийна грамотност“ сред деца и млади хора	целогодишен	БМЧК, МЦ
20.	Световен ден за борба с ХИВ/СПИН	1 декември	МЦ
21.	Превенция в училищата на теми „Насилие“ и „Агресия“	целогодишен	МКБППМН, МКБТХ, МЦ

22.	Провеждане на кампании, акции и обучения по програма „Превенция на насилието“ и програма „БЕЗопасно в интерНЕт“	целогодишен	БМЧК, МЦ
23.	Информационно обслужване и методическа помощ на училища и институции от други общини на територията на област Монтана по проблемите на злоупотребата с наркотични вещества	целогодишно	ОбСНВ
24.	Международен ден на доброволеца	5 декември	МЦ
25.	Информационна кампания „Превенция на зависимостите“	целогодишно	МКБППМН, МЦ
	Фестивали, конкурси, концерти, изложби, спектакли, състезания	ВРЕМЕННИ ПЕРИОДИ	ИЗПЪЛНИТЕЛ
26.	Участие на младежи в заложените дейности в Годишната програма за развитие на читалищната дейност за 2026 г.	целогодишен	Читалища на територията на община Монтана
27.	Концерт на Духов оркестър „Дико Илиев“ с участието на Народен хор „Пъстренец“	февруари	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
28.	Концерт-спектакъл „Улазянето абцелютно забранено!“	март	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
29.	Ден без асансьори – European No Elevators Day	април	ОМД
30.	Великденски турнир по шах за деца	април	ОМД
31.	Пролетен концерт на КСТ „Астра“ към ОМД	април	КСТ „Астра“, ОМД
32.	Международен ден на ромите: – концерт – спортни мероприятия	8 април	Община Монтана и Читалища на територията на община Монтана
33.	Великденско хоро на мегдана с участието на всички танцови и певчески формации в община Монтана	12 април	Община Монтана
34.	Концерт на Фолклорен танцов ансамбъл „Северняци“	май	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
35.	Открито градско първенство по лека атлетика	май	Община Монтана,

			СК „Атлет“
36.	18-то издание на Национален конкурс „Напеви от Северозапада“	май	ОМД
37.	Турнир по шах за празника на града „Свети Дух“	май	ОМД
38.	Участие на ПТА „Младост“, ПТА „Пъстрина“, ТА „Северняци“, Фолклорен ансамбъл „Ситница“, Танцова школа „Канатица“ и Танцов състав „Радост“ в Международния фолклорен фестивал, посветен на Празника на Монтана – Свети Дух	31 май – 3 юни	Община Монтана
39.	Спортни състезания – турнири по футбол, народна топка, тенис на маса, шах и други	юни, юли и август	Читалища на територията на община Монтана
40.	Годишен концерт на Мажоретния състав	юни	ОМД
41.	Годишна изложба на учениците от класа по изобразително изкуство на ОШИ „Добри Христов“	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
42.	Класови продукции на възпитаниците на ОШИ „Добри Христов“	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
43.	Участие на Духов оркестър „Дико Илиев“ в XVIII Празници на духовите оркестри „Дико Илиев“ – Монтана	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
44.	Празничен годишен концерт на ЦПЛР – ОДК „Ние, врабчетата“	юни	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
45.	Самостоятелен концерт на Клуб по модерни танци „Дъга“	юни	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
46.	Самостоятелен концерт на вокално студио „Детски смях“ и ФТА „Северняци“	юни	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
47.	Участие на ПТА „Младост“, ПТА „Пъстрина“, ТА „Северняци“, Фолклорен ансамбъл „Ситница“, Танцова школа „Канатица“, Танцов състав „Радост“ и Клуб по спортни танци „Астра“ в Празника на Монтана – Свети	1 юни	Община Монтана

	Дух		
48.	Фолклорен юбилеен концерт на ПТА „Младост“ – 50 г. от създаването на ансамбъла	септември	ОМД
49.	Откриване на художествено-творческия сезон с концерт. Участват ПТА и ДТА „Пъстрина“, Духов оркестър „Дико Илиев“, Народен хор „Пъстренец“ и възпитаници от ОШИ „Добри Христов“	октомври	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
50.	Откриване на новия творчески сезон с участието на творческите формации	октомври	ОМД
51.	Концерт, посветен на годишнина от рождението на Йордан Радичков и на 1 ноември – Ден на народните будители	октомври	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
52.	Коледен турнир по шах за деца	ноември	ОМД
53.	Концерт на певческа група „Пъстренец Jr.“ по повод 21 ноември – Ден на християнското семейство	ноември	ОМД
54.	Коледни концерти на творческите формации при ОМД	декември	ОМД
55.	Коледен концерт	декември	ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“
56.	Коледни концерти на възпитаниците на ОШИ „Добри Христов“	декември	НЧ „Разум 1883“ – Монтана

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Координиране на дейностите и оперативно взаимодействие на всички структури, работещи в сферата на младежките дейности;
- Организиране и реализиране на съвместни инициативи.

III. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА

Наблюдението и оценката на изпълнението на Общинския план за младежта на Община Монтана се осъществяват с цел проследяване на напредъка по реализирането на заложените приоритети, цели и мерки, както и за гарантиране на ефективност, прозрачност и устойчивост на младежката политика на местно ниво.

Основни действия:

- Наблюдение на изпълнението на Плана чрез събиране и анализ на информация за реализираните дейности, постигнатите резултати и степента на изпълнение на заложените индикатори;
- Оценка на ефективността и въздействието на предприетите мерки върху целевите групи, включително анализ на постигнатите резултати и идентифициране на затруднения и добри практики;
- Изготвяне на годишен отчет за изпълнението на Общинския план за младежта за 2025 г., който се внася за разглеждане и приемане от Общинския съвет;
- Актуализация на Плана при необходимост, въз основа на направените оценки, промените в нормативната уредба, стратегическите документи на национално и европейско ниво, както и при постъпване на предложения от заинтересовани страни;
- Включване на младежи и партньори в процеса на наблюдение и оценка чрез консултации, срещи и обсъждания с представители на младежки организации, институции и неправителствения сектор.

Планът е отворен и гъвкав документ, който подлежи на допълване и промени с оглед на динамично променящите се потребности на младите хора и условията за тяхното развитие на територията на община Монтана.

IV. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Публичността на Общинския план за младежта на Община Монтана има за цел да осигури прозрачност, информираност и активно участие на младите хора и всички заинтересовани страни в процеса на неговото изпълнение.

Популяризирането на Плана ще се осъществява чрез публикуването му на официалния интернет сайт на Община Монтана, както и чрез регулярно разпространение на прессъобщения и информационни материали до средствата за масова информация.

За достигане до по-широк кръг млади хора ще се използват и съвременни комуникационни канали, включително социални мрежи, интернет платформи и мрежите на партньорските организации, младежките структури и Младежки център – Монтана.

В рамките на изпълнението на Плана ще се предоставя публична информация за реализираните дейности, постигнатите резултати и добрите практики, с цел повишаване

на обществената информираност и насърчаване на активното участие на младите хора в младежките политики на местно ниво.

V. ФИНАНСИРАНЕ

- Годишни бюджети на институциите, ангажирани с изпълнение на Плана;
- Целеви средства по одобрени проекти;
- Общински бюджет.

Използвани съкращения:

КСТ – Клуб за спортни танци

КСУ – Комплекс за социални услуги

МАЕ – Младежки аварийен екип

МЦ – Младежки център

БМЧК – Български младежки червен кръст

МКБППМН – Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

МКБТХ – Местна комисия за борба с трафика на хора

ОбСНВ – Общински съвет по наркотични вещества

СЛРД – Сдружение ловно-рибарско дружество

НПО – неправителствена организация

ЦПЛР ОДК – Център за подкрепа за личностно развитие Обединен детски комплекс „Ние, врабчетата“, гр. Монтана

НЧ – Народно читалище

ОМД – Общински младежки дом

ПТА – Представителен танцов ансамбъл

ДТА – Детски танцов ансамбъл

ТА – Танцов ансамбъл